

Окан, изложени в споменатата му книга "Константинопол. Цариград. Истанбул".

Почти няма крупно събитие в общественно-политическия живот на циганите, което да е отбягнало от вниманието на Х. Окан след като той популяризира книгата и програмата си за българските цигани. В своите изказвания, приветствия и речи той последователно защитава убежденията си, че може да се намери съвременен и бързо решение на проблемите на етническите общности у нас и специално на ромите.

Дейността на Х. Окан в това отношение не бива да се оценява прибързано, а още повече пък като еднозначна. От една страна, особено чрез в. "Цигани", той допринесе за популяризиране на ромските проблеми и дилеми у нас, внася свой принос в "туширането" на отрицателните наслоения и наглади към циганите, призовава самите роми към дълбок размисъл и активна дейност за своето самоосъзнаване и включване в дейности, които подпомагат техния бит и култура. От друга страна, той (поне обективно, по същество) разкроява живота в Турция и особено в Истанбул, рекламира го като "образец" и "модел" за подражание, можещ да решава нашите етнически (в това число и ромски) проблеми. Нещо повече. В отделни моменти Х. Окан не скрива пристрастното си отношение към някои ромски лидери у нас. Така например, на обединителната национална конференция елиминирването на М. Романов го подразни и по тази причина той я напусна. И не само това. Той регистрира Движението "Окан-Единение" като партия, и то с претенции да обединява ромите у нас, и те да бъдат неин бъдещ електорат.

Естествено, тази противоречива изява на Х. Окан не остана незабелязана и неоценена от ромската общественост. Все по-нарастващ брой ромски лидери се отграничават от него, като някои от тях дори нескрито говорят, че в неговите претенции към ромите трябва да се търсят "турски" опити за влияние в България, стремеж ромите да бъдат използвани за "турска" кауза и други такива. Неслучайно, посрещан в началото и за определен период явно радушно и излизащ с немалък тираж, неговият вестник "Цигани" загина и бе принуден (поне за сега) да прекрати съществуването си.